

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Nazwa produktu: DECALC

Zastosowanie: Kwaśny środek do usuwania kamienia

Dystrybutor: NORDEN Sp. z o.o.
ul. Półtanki 23, 30 – 740 Kraków
Tel. 012 658 48 70, fax. 012 658 53 14
norden@post.pl

Telefon alarmowy: 0 691 71 22 90, 012 658 48 70 – godz. 8.00 – 16.00

Adres poczty elektronicznej osoby odpowiedzialnej za kartę charakterystyki: norden@post.pl

+ 48 58 349 28 31, + 48 12 646 87 06, + 48 61 848 10 11, + 48 22 619 66 54 wew. 1240
Ośrodki, Centra i Biura Informacji Toksykologicznej odpowiedzialne za kontrolę zatruc

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Preparat drażniący.

ZAGROŻENIA DLA ZDROWIA CZŁOWIEKA

Działa drażniąco na oczy i skórę.

ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA

Preparat nie sklasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska. Zawiera składniki niebezpieczne dla środowiska

ZAGROŻENIA FIZYCZNE/CHEMICZNE

We właściwym stosowaniu nie stwarza dodatkowych zagrożeń fizycznych i chemicznych.

3. SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Niebezpieczne składniki niebezpieczne:

Nazwa / rodzaj związku	Nr CAS	Nr WE	Zawartość %	Klasyfikacja	
				symbole	zwroty
Kwas amidosulfonowy	5329-14-6	226-218-8	10 - 20	Xi	R-36/38 R-52/53
Kwas mrówkowy 85%	64-18-6	200-579-1	1 - 5	C	R-35
Izotridekanol etoksylogowany	24938-91-8	-	1 - 5	Xn, Xi	R-22, R-41

4. PIERWSZA POMOC**W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ**

Należy zdjąć zanieczyszczone ubranie, umyć zabrudzoną skórę wodą z mydłem, spłukać dokładnie wodą, w przypadku pojawienia się podrażnienia, skontaktować się z lekarzem.

W PRZYPADKU KONTAKTU Z OCZAMI

Przepłukać oczy z przez kilkanaście minut (ok. 15) dużą ilością wody, trzymając powieki szeroko rozwarte. Unikać silnego strumienia, ze względu na niebezpieczeństwo uszkodzenia rogówki, natychmiast skontaktować się z lekarzem.

NARAŻENIE INHALACYJNE

W razie zawrotów głowy lub nudności wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze, w razie braku szybkiej poprawy zasięgnąć porady lekarza.

W PRZYPADKU POŁKNIECIA

Nie wywoływać wymiotów. Natychmiast skontaktować się z lekarzem.

---

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU**PODSTAWOWE ZASADY POSTĘPOWANIA**

Pojemniki znajdujące się w strefie pożaru chłodzić rozproszonym strumieniem wody, o ile jest to możliwe usunąć ze strefy zagrożenia. W warunkach pożaru pod wpływem działania wysokich temperatur mogą powstawać drażniące pary i dymy. Nie należy przebywać w strefie pożaru bez odpowiedniego ubrania odpornego na działanie chemikaliów oraz aparatu do oddychania z niezależnym obiegiem powietrza. Nie dopuszczać do przedostania się wody gaśniczej do wód powierzchniowych, gruntowych i kanalizacji.

ZAŁECANE ŚRODKI GAŚNICZE

Piana alkoholoodporna lub suche proszki gaśnicze, dwutlenek węgla (gaśnica śniegowa), piasek lub ziemia, mgła wodna. Stosować metody gaśnicze odpowiednie do warunków otoczenia.

NIEODPOWIEDNIE ŚRODKI GAŚNICZE

Silny strumień wody.

Środki ochrony indywidualnej dla strażaków: w przypadku pożaru w zamkniętym pomieszczeniu należy stosować odzież ochronną i aparat oddechowy na sprężone powietrze.

---

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Zawiadomić o awarii odpowiednie służby. Usunąć z obszaru zagrożenia osoby niebiorące udziału w likwidacji awarii.

INDYWIDUALNE ŚRODKI OSTROŻNOŚCI

Zadbać o wystarczające wietrzenie, stosować rękawice ochronne, stosować kauczukowe ochronne oraz ubranie ochronne, stosować okulary ochronne lub maskę zabezpieczającą twarz w przypadku możliwości rozchłapywania produktu.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Zapobiegać rozprzestrzenianiu się oraz przedostaniu do kanalizacji i zbiorników wodnych, poinformować władze lokalne w przypadku niemożności zapewnienia ochrony.

METODY USUWANIA ZANIECZYSZCZEŃ

Usuwać poprzez zebranie na odpowiednim materiale absorpcyjnym wiążącym ciecz (piasek, ziemia okrzemkowa, trociny, materiał wiążący uniwersalny). Zebrać zanieczyszczony materiał do odpowiednio oznakowanych pojemników w celu utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami. Punkt 13 karty.

---

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE**POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM**

Unikać kontaktu z oczami. Unikać kontaktu ze skórą. Unikać rozlewania. Unikać wdychania par/aerozoli produktu. Unikać kontaktu z innymi preparatami i substancjami chemicznymi. Do wszystkich specyficznych rekomendacji kontrolowania zagrożeń przeprowadzić ocenę ryzyka zawodowego na stanowisku pracy w celu ustalenia środków zaradczych właściwych dla konkretnych warunków pracy.

MAGAZYNOWANIE

Przechowywać w chłodnym, suchym, dobrze wentylowanym pomieszczeniu w prawidłowo oznakowanym szczelnie zamkniętym oryginalnym pojemniku. Przechowywać oznakowanych zamkniętych pomieszczeniach przystosowanych do magazynowania cieczy kwaśnych. Unikać bezpośredniego działania promieni słonecznych i źródeł ciepła, gorących powierzchni i otwartego ognia. Magazynować z dala od silnych zasad.

---

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Normy ekspozycji dla zagrożeń zawodowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy z dnia 29 listopada 2002 r. (Dz.U. Nr 217, poz. 1833 z późn. zm.).

W preparacie występują następujące składniki dla których obowiązują normy ekspozycji.

Nazwa /rodzaj związku	NDS	NDSch	NDSP
	mg/m ³		
Kwas mrówkowy	5	15	-

Działania organizacyjne (techniczne): niezbędne jest stosowanie wentylacji ogólnej pomieszczenia. Instalacje wentylacyjne muszą odpowiadać warunkom ustalonym ze względu na niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu.

Ochrona indywidualna: używać rękawic ochronnych odpornych na działanie chemikaliów wykonanych z gumy naturalnej lub PVA, zgodnych z normą EN-PN 374:2005. W przypadku możliwości rozchłapywania produktu stosować okulary ochronne lub maskę zabezpieczającą twarz. Unikać wdychania par produktu. W warunkach narażenia na działanie stężonych, skoncentrowanych par produktu lub przy przekroczeniu NDS składników w środowisku pracy stosować indywidualne środki ochrony dróg oddechowych – maskę wyposażoną w filtr i skompletowaną z pochłaniaczem par A-P2. Ubranie ochronne i bieliznę roboczą prać regularnie.

Materiał z jakiego wykonane są rękawice:

Wybór odpowiednich rękawic nie zależy jedynie od materiału, ale też od marki i jakości wynikających z różnic producentów. Odporność materiału, z którego wykonane są rękawice może być określona dopiero po przeprowadzeniu testów. Dokładny czas zniszczenia rękawic musi być ustalony przez producenta.

W sytuacji awaryjnej stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony.

Ochrona oczu: okulary ochronne

Działania organizacyjne mające na celu kontrolę narażenia środowiska

Nie dopuszczać do rozprzestrzeniania się w środowisku i przedostania się do kanalizacji i cieków wodnych.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

DANE OGÓLNE	
Wygląd	Ciecz
Kolor	Zielony
Zapach	Owocowy
DANE TECHNICZNE	
Punkt topnienia / zakres krzepnięcia	Nie określono
Punkt wrzenia / zakres wrzenia	ok. 100°C
Temperatura zapłonu	> 65°C
Rozpuszczalność w wodzie i rozpuszczalnikach polarnych	Całkowita
Rozpuszczalność w rozpuszczalnikach niepolarnych	Częściowa
Gęstość względna	1,1
pH (roztwór 1% w wodzie)	2 - 3

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ**Stabilność:**

Produkt stabilny w normalnych warunkach stosowania, magazynowania i transportu.

Materiały i warunki, których należy unikać :

Unikać działania wysokich temperatur, bezpośredniego działania promieni słonecznych, gorących powierzchni i otwartego ognia. Unikać kontaktu z silnymi zasadami.

Niebezpieczne produkty rozkładu:

Szkodliwie, drażniące pary.

---

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE**SKUTKI TOKSYCZNEGO DZIAŁANIA NA ZDROWIE CZŁOWIEKA**

Nie przeprowadzono szczegółowych badań preparatu. Ze względu na zawarte składniki preparat jest sklasyfikowany jako niebezpieczny. Preparat drażniący. Działa drażniąco na oczy i skórę.

DROGI NARAŻENIA I OBJAWY NARAŻENIA BEZPOŚREDNIE I OPÓŹNIONE

Układ oddechowy. Przy wdychaniu dużych bezpośrednich stężeń mogą pojawić się podrażnienia błon śluzowych nosa, gardła i dalszych odcinków układu oddechowego, kaszel, bóle głowy.

Przewód pokarmowy. Spożycie preparatu może wywołać podrażnienia chemiczne błon śluzowych jamy ustnej, gardła i dalszych odcinków przewodu pokarmowego. Zatrucie ostre może prowadzić do niewydolności wątroby i nerek.

Kontakt z oczami. Powoduje podrażnienia.

Kontakt ze skórą. Powoduje podrażnienia.

OSTRA TOKSYCZNOŚĆ

Brak danych.

---

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Szczegółowe badania nad działaniem preparatu na środowisko nie były prowadzone. Preparat nie sklasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska. Zawiera składniki niebezpieczne dla środowiska. Nie należy dopuszczać do przedostania się produktu do wód gruntowych, kanalizacji cieków wodnych.

BIODEGRADACJA

Środki powierzchniowo czynne zawarte w produkcie ulegają biodegradacji zgodnie z dyrektywą 648/2004.

MOBILNOŚĆ I BIAKUMULACJA

Brak danych.

EKOTOKSYCZNOŚĆ

Brak danych.

---

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Utylizacją odpadów i opakowań jednorazowych powinny się zająć wyspecjalizowane firmy, sposób utylizacji odpadów należy uzgodnić z właściwym terenowo wydziałem ochrony środowiska. Pozostałość składować w oryginalnych pojemnikach. Utylizować zgodnie z obowiązującymi przepisami. Puste, opróżnione opakowania należy poddać utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami lub dostarczyć na odpowiednie wysypisko śmieci.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. Nr 112, poz. 1206).

Kody odpadów :

20 01 29 – detergenty zawierające substancje niebezpieczne, 15 01 10 – opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone

Przepisy wspólnotowe w sprawie odpadów:

Dyrektywa Rady Nr 75/442/EEC w sprawie odpadów, Dyrektywa Rady Nr 91/689/EEC w sprawie odpadów niebezpiecznych, Decyzja komisji Nr 2000/532/EC z 3 maja 2000r podająca wykaz odpadów, OJ Nr L 226/3 z 6 września 2000r, wraz z decyzjami zmieniającymi.

---

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Preparat nie podlega specjalnym przepisom transportowym.

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH**OZNAKOWANIE PREPARATU ZAWIERA**

Dane dotyczące: producenta/dystrybutora – pkt. 1 karty
Nazwę produktu: DECALC
Przeznaczenie: kwaśny środek do usuwania kamienia
Zawiera: <5% niejonowych związków powierzchniowo czynnych;

Xi – produkt drażniący.

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

R – 36/38 – działa drażniąco na oczy i skórę.

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania:

S – 2 –chronić przed dziećmi.

S – 26 – zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.

PRZEPISY PRAWNE

1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń, stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
2. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (DZ.U. Nr 11, poz. 84 z późn. zm.)
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (DZ.U. Nr 171 poz. 1666 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008r nr 1272/2008 (CLP) – (art. 55, zał. VI, tab. 3.2).
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009r w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych. (DZ.U. Nr 53, poz. 439).
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 kwietnia 2004r w sprawie określenia wzorów oznakowania opakowań (DZ.U. Nr 94, poz. 927).
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 kwietnia 2010r w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania zaopatruje się w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (Dz. U. 83 poz. 544).
8. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r o odpadach (DZ.U. Nr 62 poz. 628 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 11 maja 2001r o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (DZ.U. Nr 63, poz. 638 z późn. zm.).
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. Nr 112, poz. 1206).
11. Dyrektywa Rady Nr 75/442/EEC w sprawie odpadów, Dyrektywa Rady Nr 91/689/EEC w sprawie odpadów niebezpiecznych, Decyzja komisji Nr 2000/532/EC z 3 maja 2000r podająca wykaz odpadów, OJ Nr L 226/3 z 6 września 2000r, wraz z decyzjami zmieniającymi.
12. Ustawa z dnia 28 października 2002r o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (DZ.U. Nr 199, poz. 1671 z późn. zm.)
13. Oświadczenie Rządowe z dnia 16 stycznia 2009r w sprawie wejścia w życie zmian w załączniku A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957r (DZ.U. Nr 27, poz. 162).
14. Przepisy ADR – stan prawny od 1 stycznia 2009r.

15. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DZ.U. Nr 217, poz. 1833 z późn. zm.).
16. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004r w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (DZ.U. Nr 280, poz. 2771 z późn. zm.).
17. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 11, poz. 86 z późn. zm.).
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2003r w sprawie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (DZ.U. Nr 217, poz.2141).
19. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu ośrodków toksykologicznych odpowiedzialnych za kontrolę zatruc produktami biobójczymi oraz podmiotów odpowiedzialnych za zgłaszanie zatruc (DZ.U. Nr 161, poz. 1143 z późn. zm.).
20. Rozporządzenie (WE) nr 648/2004 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów.
21. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 907/2006 z dnia 20 czerwca 2006 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów w celu dostosowania jego załączników III i VII.
22. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 551/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów w celu dostosowania załączników V i VI do tego rozporządzenia (odstępstwo dotyczące środków powierzchniowo czynnych).

16. INNE INFORMACJE

OPIS SYMBOLI I ZWROTÓW ZAGROŻENIA WYSTĘPUJĄCYCH W POWYŻSZYCH PUNKTACH

C – produkt żrący, **Xn** – produkt szkodliwy, **Xi** – produkt drażniący.

R – 22 – działa szkodliwie po połknięciu.

R – 35 – powoduje poważne oparzenia.

R – 36/38 – działa drażniąco na oczy i skórę.

R – 41 – ryzyko poważnego uszkodzenia oczu.

R – 52/53 – działa szkodliwie na organizmy wodne, może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

KARTA CHARAKTERYSTYKI – **DECALC**

- Wydanie z 21.05.2009
- Aktualizacja 08.10.2010
- Zaktualizowane punkty karty **1, 2, 3, 8, 13, 15, 16**

Dokonano przeglądu wszystkich działów Karty Charakterystyki zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami.

W pkt. 1 podano dane teled adresowe dystrybutora i określone przepisami numery telefonów alarmowych.

Pkt. 2 otrzymał brzmienie zgodne z zapisami zał. II do Rozporządzenia WE 1907/2006 z 18.12.2006r.

W pkt. 3 podano zgodną z przepisami klasyfikację składnika preparatu – kwas mrówkowy.

W pkt. 8 podano obowiązującą podstawę prawną i określone nią dopuszczalne wartości stężeń składników preparatu w środowisku pracy, wskazano konkretne środki ochrony indywidualnej.

W pkt. 13 podano kody odpadów oraz sposób postępowania z odpadami, podano przepisy odnośnie odpadów.

W pkt. 15 podano obowiązujące polskie przepisy prawne oraz niektóre przepisy unijne.

Punkty 15 i 16 otrzymały brzmienie zgodne z zapisami Zał. II do Rozporządzenia (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r (REACH).

TELEFONY ALARMOWE ZE WZGLĘDU NA PODZIAŁ TERYTORIALNY

Centrum Informacji Toksykologicznej I Klinika Chorób Wewnętrznych i Ostrych Zatruc Akademia Medyczna w Gdańsku

(województwa: pomorskie, zachodniopomorskie, warmińsko-mazurskie, kujawsko-pomorskie)

Tel. + 48 58 349 28 31

Ośrodek informacji Toksykologicznej Klinika Toksykologii Collegium Medicum UJ,
Krakowski Szpital Specjalistyczny im. L. Rydygiera
(województwa: małopolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie)

Tel. + 48 12 646 87 06

Ośrodek informacji Toksykologicznej Oddział Toksykologii i Chorób Wewnętrznych ZOZ Poznań-Jeżyce
Szpital im. Franciszka Raszei

(województwa: wielkopolskie, dolnośląskie, lubuskie, opolskie)

Tel. + 48 61 848 10 11

Biuro Informacji Toksykologicznej III Oddział Wewnętrzny z Pododdziałem Toksykologii Szpital Praski
p.w. Przemienienia Pańskiego, Warszawa

(województwa: mazowiecki, łódzkie, podkarpackie, lubelskie)

Tel. + 48 22 619 66 54 wew. 1240

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Przepisy prawne przytoczone w pkt. 15 karty

Załącznik II do Rozporządzenia (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r (REACH).

Poradnik przygotowany przez ekspertów austriackich w ramach projektu TRANSITION FACILITY 2004/016-829.02.01

– Przygotowanie do wdrożenia pakietu legislacyjnego REACH.

Informacje Biura do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych, Głównego Inspektora Sanitarnego, Instytutu Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera, Instytutu Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego.

Karta charakterystyki producenta (MSDS wersja anglojęzyczna z dnia 21.05.2009) preparatu DECALC

Informacje zawarte w karcie charakterystyki dotyczą wyłącznie preparatu wymienionego w tytule. Dane zawarte w karcie należy traktować wyłącznie jako pomoc dla bezpiecznego stosowania produktu DECALC. Ponieważ warunki magazynowania, transportu i stosowania są poza naszą kontrolą, nie mogą stanowić gwarancji w sensie prawnym. W każdym przypadku należy przestrzegać przepisów ustawowych i ewentualnych praw osób trzecich. *Karta nie stanowi oszacowania zagrożeń w miejscu pracy.* Produktu nie należy wykorzystywać do innych celów niż podane w punkcie 1 bez uprzedniej konsultacji z firmą **NORDEN Sp. z o.o.**

Opracowano w SPIN-DORADZTWO www.spin-doradztwo.pl dla **NORDEN Sp. z o.o.**